

УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС, КРИМИНАЛИСТИКА

УДК 343.13:343.18

ЩОДО РОЗМЕЖУВАННЯ ПРЕДМЕТА ВІДАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Марина ГОРОДЕЦЬКА,

кандидат юридичних наук, докторант докторантури
Донецького юридичного інституту Міністерства внутрішніх справ України

АНОТАЦІЯ

У статті досліджено розмежування предмета відання у кримінальному процесі. Проаналізовано теоретичні уявлення щодо категорії «межі». Визначено критерії розмежування предмета відання у кримінальному провадженні, зокрема розмежування генерального предмета відання на функціональні предмети відання; розмежування функціонального предмета відання на суб'єктні; розмежування суб'єктного предмета відання. Виокремлено принципи розмежування предмета відання у кримінальному процесі: організаційно-процесуальний та організаційно-технічний принципи розмежування. Організаційно-технічний принцип розмежування предмета відання включає такі критерії: відомчий, територіальний та внутрівідомчий.

Ключові слова: предмет відання, юрисдикція, органи кримінального судочинства, спеціалізація, кримінальне провадження.

REGARDING THE DELIMITATION OF THE SUBJECT OF JURISDICTION IN THE CRIMINAL PROCESS

Maryna HORODETSKA,

Candidate of Law Sciences, Doctoral Student
of Donetsk Law Institute of Ministry of Internal Affairs of Ukraine

SUMMARY

The article explores the delimitation of the subject of jurisdiction in the criminal process. Theoretical representations concerning the category «limits» are analyzed. The criteria for distinguishing the subject of jurisdiction in the criminal process, in particular, the delimitation of the general subject of jurisdiction on functional subjects of jurisdiction, are determined; the delineation of the functional subject of jurisdiction on the subject; delineation of the personal subject matter. The principles of delineation of the subject of jurisdiction in the criminal process are singled out. The organizational and technical principle of the delineation of the subject of teaching includes the following criteria: departmental, territorial and in-service.

Key words: subject of jurisdiction, jurisdiction, criminal process bodies, specialization, criminal proceedings.

Постановка проблеми. Регламентована кримінальним процесуальним законом відомча та територіальна підслідність визначає публічні справи, предмет відання «законного» слідчого. Унормована у законі підсудність встановлює «законного» суддю, «законний» склад суду для здійснення провадження. Те ж саме стосується прокурора, слідчого судді, інших суб'єктів провадження. Отже, з практичної точки зору одним із гострих питань із досліджуваної тематики є встановлення, окреслення предмета відання суб'єктів, його розподіл, правила такого розподілу. Вірне визначення предмета відання суб'єктів кримінального провадження в законодавстві є запорукою ефективного кримінального провадження, а правильне окреслення предмета відання під час кримінального процесуального правозастосування є основою здійснення провадження «законним» суб'єктом, що становить умову забезпечення права людини на справедливий суд.

Водночас розмежування предмета відання у кримінальному процесі не завжди визначене належним чином, що ускладнює визначення «законного» суб'єкта досудового та судового кримінального провадження та забезпечення прав та свобод людини. Найбільш проблемним питанням щодо предмета відання є правила його розподілу між рів-

нозначними суб'єктами кримінального провадження, де межі предмета відання «плавають».

Актуальність теми дослідження визначається практичними потребами щодо правильного розмежування предмета відання суб'єктів кримінального провадження для ефективного здійснення ними кримінальних процесуальних повноважень, а також тим, що нині відсутні наукові праці щодо вказаного напрямку.

Стан дослідження. Окремі питання предмета відання у кримінальному судочинстві досліджували такі вчені, як І.В. Глов'юк, С.В. Глущенко, Ю.М. Грошевий, Н.В. Дрьоміна, І.В. Єна, В.С. Зеленецький, О.В. Капліна, Л.М. Лобойко, В.В. Павловський, М.А. Погорельський, О.Ю. Татаров та інші. Разом із тим науковці розглядали загальні питання предмета відання у кримінальному провадженні, вчені не акцентували на дослідженні розмежування предмета відання у кримінальному процесі.

Метою статті є дослідження розмежування предмета відання у кримінальному процесі. Для досягнення зазначеного бажаного результату потрібно виконати такі завдання: визначити критерії розмежування предмета відання у кримінальному провадженні; виокремити принципи розмежування предмета відання у кримінальному процесі.

Виклад основного матеріалу. Досліджуючи юрисдикцію судових установ у контексті міжнародного права, Н.В. Дрьоміна наводить розподіл професора М.Ч. Бассіуні, на думку якого можна назвати як мінімум п'ять теорій юрисдикції, що визнає міжнародне право: 1) територіальний принцип, заснований на місці вчинення злочину; 2) активний персональний принцип («національний», чи принцип громадянства), заснований, як правило, на громадянстві передбачуваного злочинця; 3) пасивний персональний принцип, заснований на громадянстві жертви злочину; 4) захисний принцип, заснований на національному інтересі, порушеному злочинцем; 5) принцип універсальності, заснований на міжнародному характері злочину [1, с. 28].

Теорії юрисдикції в міжнародному праві перегукуються з розподілом предмета відання у вітчизняному кримінальному процесі: розподіл підслідності, підсудності. Наприклад, щодо підслідності у теорії виокремлюють такі її види: предметна (родова), територіальна (місцева), персональна (спеціальна, суб'єктна), альтернативна, за зв'язком справ, виключна (імперативна). Усі вказані «юрисдикції» або «підслідності» встановлюють не що інше, як межі предметів відання різних суб'єктів.

Задля дослідження розмежування предмета відання звернімо увагу на визначенні меж інших понять у кримінальному процесі.

Досить поширеними є дискусії щодо меж доказування. Але, попри різноманіття визначень, єдиний зміст зводиться до того, що межами доказування вважають сукупність достатніх доказів, яка виступає засобом достовірного пізнання обставин предмета доказування [2; 3], або ступінь достатності такої сукупності доказів [4, с. 53]. У дослідженнях процесуального примусу його межею визначають той момент, із настанням якого відпадає потреба у застосуванні примусу [5, с. 120]. У процесі визначення меж судового розгляду враховується, що вони мають бути достатньо широкими, щоб суд міг знайти найбільш короткий та вірний шлях до розкриття істини, і разом із тим достатньо тисними і визначеними, щоб у судові слідство не проникали ті моменти, які не стосуються суті справи [6, с. 235]. Щодо загального поняття кримінально-процесуальної компетенції, складовою частиною якої є предмет відання, її межі окреслюють коло елементів, взятих у сукупності або окремо один від одного [7, с. 81].

Поняття обсягу та меж предмета відання тісно пов'язані між собою, але не тотожні, як вважає Р.Ю. Савонюк, визначаючи межі доказування як обсяг доказів, необхідних для встановлення обставин, що утворюють зміст предмета доказування [3, с. 91].

Автор В.В. Павловський у дисертаційному дослідженні зазначив, що підтримує наукову позицію І.В. Гловюк, відповідно до якої межі судової діяльності в досудовому провадженні, зокрема й щодо загальних його положень, визначаються такими критеріями, як: сфера судової діяльності в досудовому провадженні; дії, на провадження яких суд (суддя) може дати дозвіл; заходи кримінального процесуального примусу, які може застосувати суд (суддя) за клопотанням органів та осіб, які ведуть процес; особи, дії, бездіяльність, рішення яких можуть бути оскаржені в порядку окремого судового провадження; повноваження суду (судді) в досудовому провадженні; предмет судового дослідження в досудовому провадженні [8, с. 13].

У дисертаційному дослідженні В.В. Рогальська, спираючись на позицію академіка В.С. Зеленецького [9, с. 38], зазначає, що предмет змагальності у кримінальному процесі міститься у певних межах, при цьому останні можуть бути нормативними та фактичними. В.В. Рогальська розвиває думку щодо того, що нормативні межі змагальності врегульовані законодавством (Конституція України, КПК

України) та визначають період, стадію або етап кримінального провадження, протягом якого державні органи і посадові особи, що здійснюють кримінальний процес, мають забезпечити сторонам (обвинувачення та захисту) рівні можливості для реалізації наданих їм прав при відстоюванні своїх інтересів у межах покладених на них функцій, у той час, як фактичні межі змагальності визначаються періодом, стадією або етапом кримінального провадження, протягом якого кримінально-процесуальне законодавство України забезпечує сторонам процесу реальну можливість використання процесуальних засобів захисту своїх інтересів в умовах змагального судочинства [10, с. 36].

Отже, щодо визначення меж будь-якого поняття можна погодитись із М.В. Дєєвим: загальним правилом можна вважати те, що межі визначають максимум і надають змогу обмежитись якимось мінімумом обставин [2, с. 131].

Як ми визначили раніше, зовнішню структуру предмета відання становлять генеральний предмет відання, функціональний предмет відання та суб'єктний предмет відання [11, с. 188].

У зовнішній структурі відображений рух предмета відання зверху вниз, від узагальненої державної влади до державних органів та посадових осіб. Генеральний предмет відання становить усю сукупність публічних справ, на які чиниться сукупний вплив під час здійснення кримінального судочинства. Межі генерального предмета відання є зовнішніми кримінальними процесуальними межами, які пов'язані з усією сукупністю кримінальних правопорушень.

Загалом генеральний предмет відання складає усю сукупність публічних справ, яку держава відвела для вирішення у сфері кримінального процесу. Внутрішнє розмежування генерального предмета відання на даному етапі становить не що інше, як його розмежування на функціональні предмети відання. А тому щодо внутрішнього розподілу генерального предмета відання ми будемо вести мову під час окреслення меж функціональних предметів відання, на які він поділяється. Зовнішні межі генерального предмета відання окреслюються жорстким переліком кримінальних правопорушень, які становлять сукупність публічних справ, яку держава відвела для вирішення у сфері кримінального процесу.

Генеральний предмет відання в подальшому русі в системі кримінального процесу вниз розподіляється на предмети відання органів у напрямі здійснюваної ними функції, тобто на функціональні предмети відання. З визначенням функції окреслюється предмет відання, щодо якого необхідно досягти певних цілей. Окреслення функції й відповідного до неї предмета відання є передумовою створення державних органів, які необхідно наділити певними повноваженнями щодо визначеного предмета відання для досягнення визначених цілей. Тобто має запроваджуватись державний орган, який, у полі визначеного предмета відання використовуючи надані повноваження, буде рухатись у заданому напрямі, а отже, буде здійснювати визначену функцію.

Розмежування генерального предмета відання на функціональні предмети відання передбачає утворення кримінальних процесуальних компетенцій державних органів що ведуть кримінальний процес. Поява кримінальних процесуальних компетенцій саме і є підставою створення певних державних органів, які мають бути наділені цими компетенціями.

Оскільки функція характеризує цілі діяльності, її напрям, роль суб'єкта щодо окресленої сфери впливу, то на цьому етапі можна говорити про змістовну різницю у впливі тих суб'єктів, що здійснюють різні функції. Саме на цьому етапі поділ на функціональні предмети відання

відбувається за критеріями різниці у змісті впливу, а тому і поділ на функціональні предмети відання є поділом за критерієм його змістовного наповнення. Принцип такого розподілу можна назвати змістовним, або функціональним.

Поділ на функціональні предмети відання, якщо казати точніше, дає підстави діяльності не для визначених суб'єктів, а для певних «функціональних сторін»¹. Так, сторона кримінального переслідування у вигляді державних органів представлена прокурором, слідчим, керівником слідчого підрозділу, оперативними підрозділами. Органи правосуддя представлені суддею, судом, слідчим суддею та присяжним.

Перша характеристика, яка розрізняє суб'єктів, які діють у межах однієї функціональної сторони, – їх участь на стадії досудового розслідування, або під час судових стадій, або участь протягом усього кримінального провадження. У межах сторони обвинувачення суб'єктів за цим критерієм можна поділити на прокурора та інших суб'єктів. Так само і суб'єктів у межах сторони правосуддя можна поділити на слідчого суддю та інших. З тією різницею, що стосовно сторони обвинувачення чисельно переважна група суб'єктів, яка відповідає досудовому провадженню, а стосовно сторони правосуддя перевага в тієї групи суб'єктів, які відповідають судовому провадженню. Такий дисбаланс у розподілі суб'єктів одного функціонального предмета відання пов'язаний зі зміною інтенсивності їх діяльності протягом перебігу кримінального провадження. Так, пік інтенсивності діяльності сторони обвинувачення припадає на досудове провадження, тому законодавець процесуально організовує суб'єктів із чисельною перевагою на досудовому кримінальному процесі. Діяльність сторони правосуддя орієнтована на вирішення справи по суті, що зазвичай вирішується вже під час судового провадження. Проте деякі питання, які зачіпають основоположні права та свободи, або законні інтереси особи, потребують втручання представника сторони правосуддя, яким за таких умов є слідчий суддя.

Таку різноманітність суб'єктів у межах функціонального предмета відання можна пояснити їх процесуальною організацією. Суб'єкти процесуально організовані відповідно до специфіки певних частин опрацьованого предмета відання. Можна сказати, що в межах функціонального предмета відання перший етап розподілу суб'єктів відбувається за організаційно-процесуальним принципом, який пов'язаний із проходженням кримінальним провадженням певних стадій. Оскільки процесуальна організація суб'єктів у межах функціонального предмета відання пов'язана із перебігом кримінального провадження у часі, такий критерій розподілу можна назвати темпоральним.

Проте функціональний предмет відання розмежовується не лише за процесуальною організацією. Наприклад, з-поміж прокурорів, слідчих чи суддів необхідно визначити саме «законного» суб'єкта провадження, до компетенції якого належить це провадження.

Як вірно визначив А.Ю. Гнатюк, «уживані щодо прокурора у законі та у відомчих нормативно-правових актах слова «в межах компетенції» конкретизуються у конкретному досудовому розслідуванні через межі предмета відання, бо набір кримінальних процесуальних функцій і повноважень у всіх прокурорів одного рівня є однаковим» [12, с. 11]. Це твердження є справедливим й щодо інших суб'єктів кримінального провадження. Саме розмежування предмета відання лежить в основі розмежування компетенції суб'єктів одного функціонального рівня.

Якщо перший етап розподілу функціонального предмета відання між суб'єктами відбувається за *організаційно-про-*

¹ У цьому разі «функціональна сторона» не зовсім збігається з поняттям сторін у кримінальному провадженні.

цесуальним принципом, то наступний етап буде характеризувати розподіл предмета відання між однорідними суб'єктами, як-то слідчими, прокурорами, слідчими судьями, судьями тощо. Ключову роль у такому розподілі грає структурна побудова державних органів, які виступають як відповідний суб'єкт провадження у кримінальному процесі. Структурна будова державних органів лежить поза сферою кримінального процесу, є явищем суто технічним, спрямованим на підвищення ефективності шляхом розподілу праці та спеціалізації. А тому принцип такого розподілу можна назвати технічним, а вірніше – організаційно-технічним. Отже, другий етап розподілу функціонального предмета відання на суб'єктні предмети відання можна охарактеризувати за *організаційно-технічним принципом*.

Організаційний характер принципів інстанційності та спеціалізації у діяльності Вищого спеціалізованого суду, які за нашим поділом відповідають організаційно-процесуальному та організаційно-технічному принципам розмежування предмета відання, також зазначає С.В. Глуценко. Автор наголошує, що ці принципи є організаційними (судоустрійними) і діють у межах єдиної цілісної взаємопов'язаної і взаємозалежної системи [13, с. 4].

Обидва вказані принципи розподілу предметів відання у кримінальному процесі впливають на організацію структури органів кримінального процесу, а тому доцільно буде визначити їх як організаційні. Проте, якщо перший характеризує процесуальну організацію, то другий характеризує вже внутрішній «технічний» розподіл суб'єктів за територією обслуговування, за спеціалізацією тощо.

Саме на цьому етапі доречно вести мову про підслідність та підсудність справ, територіальну юрисдикцію слідчих суддів, міжвідомчу та внутрівідомчу належність. Усі перелічені поняття, на наше переконання, не є предметом відання як таким, а характеризують саме межі предмета відання на рівні його суб'єктного розподілу, правила такого розподілу, причому розподілу вже між «однорідними» суб'єктами однієї функціональної сторони.

Відповідно до ст. 125 Конституції України судоустрій в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації. Нині після визначення меж предмета відання за спеціалізацією необхідно визначити його територіальні межі.

Окрім принципів територіальності та спеціалізації щодо побудови судової системи С.В. Глуценко виокремлює також принцип інстанційності. Основне призначення інстанційності в діяльності Вищого спеціалізованого суду, на думку автора, – забезпечення законності й обґрунтованості прийнятих рішень, усунення допущених порушень закону та відновлення справедливості. Взаємопов'язаність судових інстанцій не містить відносин підпорядкування нижчих судових органів вищим і не допускає впливу судів апеляційної (касаційної) інстанції на внутрішнє переконання суддів першої (апеляційної) інстанції при винесенні рішень у конкретних справах. Автор С.В. Глуценко робить висновок, що значення названих принципів у діяльності Вищого спеціалізованого суду полягає в такому: 1) принцип спеціалізації запроваджується з метою побудови системи судів із використанням певних критеріїв: галузевого (створення вищого спеціалізованого судових органів), суб'єктного (створення судів у справах неповнолітніх, сімейних судів) та спеціалізації суддів у межах одного суду; 2) реалізація принципу інстанційності є основою для організації судових інстанцій, кожна з яких має відповідний об'єм процесуальних повноважень щодо вирішення спору по суті та перегляду судового рішення в апеляційному, касаційному порядку [13, с. 4].

Щодо принципу інстанційності варто погодитись у частині висновку щодо відсутності відносин підпорядку-

вання нижчих судових органів вищим. У цьому випадку принцип інстанційності лежить в основі темпорального поділу предмета відання. Судові інстанції визначені для вирішення спору по суті під час різних стадій кримінального провадження. Отже, поділ на судові інстанції відповідає організаційно-процесуальному поділу предмета відання судових органів.

Наприклад, вертикальна будова органів прокуратури, поліції, інших правоохоронних органів заснована на підпорядкуванні вищим ланкам, управлінських взаємовідносинах та презумпції вищої кваліфікації працівників вищестоячого підрозділу. У цьому разі розмежування відбувається за внутрівідомчим критерієм. Тоді як розмежування предмета відання між судовими органами різних інстанцій відбувається не за внутрівідомчим критерієм, як було вказано вище, а за процесуальним темпоральним критерієм.

Як критерій розмежування предметів відання між органами використовуються такі елементи, як відомча підслідність, внутрівідомча підслідність, територіальна підслідність, територіальна підсудність, предметна підсудність тощо.

Аналізуючи кримінальні процесуальні норми та практику їх застосування, можна логічно вивести, що серед однорідних суб'єктів, по-перше, необхідно визначити відомчу належність суб'єкта провадження. Така закономірність простежується: 1) щодо суддів – необхідно визначити підсудність загального місцевого чи спеціалізованого суду; 2) щодо прокурора – належність прокурора до загальної прокуратури чи спеціалізованої; 3) щодо слідчого – належність слідчого до певного відомства відповідно до підслідності. По-друге, необхідно визначити територіальну належність. Дійсно, визначивши специфічне відомство, необхідно визначити його територіальний підрозділ, суб'єкт, у складі якого є належним щодо здійснення певного провадження. Цей критерій також справедливо застосовується для різних суб'єктів провадження. По-третє, необхідно визначити суб'єкта за внутрівідомчою ієрархією.

Визначення за вказаними критеріями – відомчий, територіальний, внутрівідомчий – має застосовуватись саме у вказаному порядку. Дійсно, на прикладі предмета відання прокурора, насамперед, необхідно визначити відомство прокуратури. Нині нам необхідно обирати між Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою, Військовою прокуратурою та загальною прокуратурою. Наступним критерієм для застосування є територіальний. Необхідно визначити належність за територіальною юрисдикцією, а потім вже розподіл за вертикальною будовою органу.

Розподіл предмета відання органів розслідування за таким порядком стовідсотково виправдується: по-перше, визначається відомча належність органу розслідування за правилами підслідності; по-друге, територіальне визначення; по-третє, у межах територіального відомчого підрозділу визначається орган розслідування з урахування вертикальної ієрархії.

Щодо судових органів, до введення в дію вищих спеціалізованих судів відомчий критерій не був застосовним, оскільки кримінальне судочинство з приводу будь-якого кримінального правопорушення здійснювалось місцевим судом. З початком діяльності вищих спеціалізованих судів (Вишого суду з питань інтелектуальної власності та Вишого антикорупційного суду) щодо судових органів також першим критерієм визначення суб'єкта буде відомчий розподіл.

Також відомчий критерій стосується фігури ювенального судді, але враховуючи, що такий суддя діє внутрішньо в організаційній системі та будові місцевого суду, визначення його предмета відання переноситься у внутрішньовідомчу площину, оскільки він не представляє собою

окреме організоване судове відомство. У разі введення в дію спеціалізованих ювенальних судів можна буде вести мову про ще одну окрему судову «установу-відомство».

Далі за загальною схемою використовується критерій територіальності, а згодом – критерій внутрівідомчий. Встановивши територіальну належність, у суді визначається суб'єкт: за спеціалізацією, визначається склад суду.

Отже, розподіл функціонального предмета відання за критеріями (відомчий, територіальний, внутрівідомчий) відбувається щодо суб'єктів одного рівня процесуальної організації. Таким чином, функціональний предмет відання за вказаними організаційними критеріями (організаційно-процесуальними та організаційно-технічними) поділяється на суб'єктні предмети відання. Можна говорити про організаційно-процесуальні та організаційно-технічні межі предмета відання.

Розподіл суб'єктів за організаційно-процесуальним критерієм регламентований у законодавстві та є стабільними. Предмет відання за організаційно-процесуальним критерієм розмежований системою законодавчих актів, можна сказати, «раз і назавжди». Звичайно, що слово «назавжди» використовується вельми умовно. Мається на увазі, що для усіх кримінальних проваджень із приводу будь-якого кримінального правопорушення, доки діють відповідні встановлені законодавчі норми. Незважаючи на можливі недоліки такого організаційно-процесуального розподілу функціонального предмета відання, для правозастосовників таке розмежування є сталим, законодавчо визначеним та питань не викликає. Думаємо, що висновки щодо організаційно-процесуальних меж можливо дістануть більшої уваги з огляду на теоретичні інтереси та позиції щодо нормотворчості.

Водночас проблеми організаційно-технічних меж предмета відання мають надзвичайну актуальність для вирішення практичних проблем. Оскільки саме на цьому етапі розмежування предмета відання відбувається визначення безпосереднього «законного» суб'єкта провадження, що має значні наслідки для подальшого провадження та вирішення справи по суті.

Визначення «законного» суб'єкта провадження за організаційно-технічними критеріями відбувається в кожному конкретному випадку кримінального провадження з приводу певного кримінального правопорушення. На відміну від організаційно-процесуального розподілу, який є однаковим для всіх випадків провадження, організаційно-технічний розподіл є визначенням предмета відання певного суб'єкта в кожному індивідуальному випадку кримінального провадження.

Отже, можна зазначити, що організаційно-технічними критеріями розмежування предмета відання є *відомчий, територіальний, внутрівідомчий*.

На суб'єктному рівні предмета відання встановлення меж також є необхідним. У кожному конкретному випадку кримінального провадження предмет відання суб'єкта також має певні межі, за які він не може вийти. На нашу думку, такі суб'єктні межі предмета відання визначаються предметом доказування, межами доказування, межами обвинування, межами судового розгляду. Суб'єктні межі предмета відання можна назвати «монопроцесуальними». У цьому разі частка «моно» підкреслює, що це межі предмета відання одиначної посадової особи, яка виступає безпосереднім суб'єктом провадження у певному (тобто «одному») кримінальному провадженні (кримінальній справі).

Висновки. 1. Рухаючись від генерального предмета відання до функціонального предмета відання і суб'єктного предмета відання, маємо такі критерії розмежування: а) розмежування генерального предмета відання на

функціональні предмети відання – змістовний принцип розмежування; б) розмежування функціонального предмета відання на суб'єктні – організаційний принцип розмежування; в) розмежування суб'єктного предмета відання (точніше – встановлення його меж).

2. Змістовно предмет відання у суб'єктів, що здійснюють одну й ту саму саму кримінальну процесуальну функцію, не відрізняється. Розмежування функціонального предмета відання відбувається за організаційно-процесуальним принципом та організаційно-технічним принципом. Організаційно-технічний принцип розмежування предмета відання включає в себе такі критерії: відомчий, територіальний, внутрівідомчий.

Перспективи подальших розвідок у цьому науковому напрямі можуть бути такими: 1) дослідження інших питань меж предмета відання у кримінальному процесі; 2) визначення обсягу предмета відання у кримінальному процесі.

Список використаної літератури:

1. Дрьоміна Н.В. Юрисдикція міжнародних кримінальних судів і трибуналів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Одеса, 2005. 240 с.
2. Деєв М.В. Межі доказування у кримінальному процесі. *Вісник Запорізького юридичного інституту*. 2003. № 4. С. 129–133.
3. Савонюк Р. Межі доказування в досудовому слідстві. *Право України*. 2006. № 6. С. 91–94.
4. Тертышник В.М., Слинько С.В. Теория доказательств. Харьков : Арсис, 1998. 256 с.
5. Врублевський О.С. Процесуальна форма примусового провадження слідчих дій. *Науковий вісник НАВСУ*. 2003. № 5. С. 114–121.
6. Тимошук О. Межі судового слідства. *Вісник Академії правових наук України*. 2005. № 2(41). С. 233–240.

7. Лобойко Л.М. Кримінально-процесуальна компетенція. Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2006. 188 с.

8. Павловський В.В. Загальні положення досудового розслідування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2016. 20 с.

9. Зеленецкий В.С. Возбуждение государственного обвинения в советском уголовном процессе. Харьков : Вища школа, 1979. 144 с.

10. Рогальська В.В. Змагальність у досудовому провадженні (за матеріалами діяльності слідчих підрозділів органів внутрішніх справ) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Дніпропетровськ, 2011. 241 с.

11. Городецька М.С. Природа та структура предмета відання у кримінальному процесі. *Правовий часопис Донбасу*. 2018. № 1 (62). С. 183–189.

12. Гнатюк А.Ю. Функціональна структура кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Кривий Ріг, 2016. 187 с.

13. Глушенко С.В. Принципи спеціалізації та інстанційності в діяльності Вищого спеціалізованого суду. *Часопис Академії адвокатури України*. 2012. № 4 (17). С. 1–5. URL: <http://e-pub.aau.edu.ua/index.php/chasopys/article/download/204/225>.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Городецька Марина Сергіївна – кандидат юридичних наук, докторант докторантури Донецького юридичного інституту Міністерства внутрішніх справ України

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Horodetska Maryna Serhiivna – Candidate of Law Sciences, Doctoral Student of Donetsk Law Institute of Ministry of Internal Affairs of Ukraine

LoskutovaGorodetskaya@gmail.com